

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Координаційного центру з
надання правничої допомоги
_____ 2024 року

**Положення
про волонтерську діяльність в системі надання безоплатної
правничої допомоги**

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Це Положення розроблене відповідно до вимог Законів України «Про волонтерську діяльність», «Про безоплатну правничу допомогу» та інших актів законодавства. Це Положення встановлює механізм здійснення волонтерської діяльності в системі надання безоплатної правничої допомоги (далі – система БПД), визначає порядок відбору волонтерів, умови їх співпраці з центрами з надання безоплатної правничої допомоги (далі – центри) та порядок здійснення діяльності волонтерів системи БПД.

2. У цьому Положенні терміни вживаються у такому значенні:

параюрист – волонтер системи БПД, який, крім інших напрямів волонтерської діяльності, визначених цим Положенням, здійснює перенаправлення громадян до працівників системи БПД за допомогою спеціального онлайн ресурсу – застосунку «Параюристи»;

система БПД – Координаційний центр з надання правничої допомоги та його територіальні відділення – центри з надання безоплатної правничої допомоги;

інші терміни у цьому Положенні вживаються у значеннях, наведених у законах України «Про волонтерську діяльність», «Про безоплатну правничу допомогу», інших нормативно-правових актах.

3. Метою залучення волонтерів є сприяння центрам у виконанні ними завдань щодо забезпечення доступу громадян до правової інформації про захист прав, свобод і законних інтересів людини і громадянина, про порядок отримання безоплатної правничої допомоги та доступу до неї, допомога в доступі до безоплатної первинної правничої допомоги (далі – БППД) та безоплатної вторинної правничої допомоги (далі – БВПД), інших завдань у сфері захисту прав людини, доступу до правосуддя та реалізації пілотних проєктів системи БПД.

4. Волонтерська діяльність в системі БПД здійснюється за принципами добровільності, безкорисливості, соціальної спрямованості, неприбутковості та законності.

5. Волонтери системи БПД здійснюють свою діяльність під керівництвом центрів та за завданнями, визначеними цим Положенням, договором про волонтерську діяльність в системі БПД та відповідними планами роботи, узгодженими з центром.

II. НАПРЯМИ ВОЛОНТЕРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В СИСТЕМІ БПД

1. Волонтерська діяльність в системі БПД здійснюється за такими напрямками:

1) посилення правових можливостей і правової спроможності громадян України, іноземців та осіб без громадянства, представників соціально вразливих груп населення, територіальних громад та спільнот шляхом проведення правопросвітницьких заходів (або участі у таких заходах спільно з центром, сприяння в їх організації та проведенні);

2) інформування громадян про систему БПД, умови та порядок отримання БППД та БВПД;

3) перенаправлення громадян до системи БПД для отримання безоплатної правничої допомоги, в тому числі із застосуванням спеціального онлайн ресурсу – застосунку «Параюристи»;

4) сприяння у розповсюдженні інформаційних та правопросвітницьких матеріалів;

5) підготовка або участь у підготовці роз'яснень з правових питань та інших матеріалів з питань захисту прав людини;

6) комунікація з об'єднаними територіальними громадами, органами місцевого самоврядування, громадськими та благодійними організаціями, іншими установами з питань діяльності системи БПД;

7) участь в реалізації інших заходів, спрямованих на забезпечення захисту прав і свобод людини і громадянина відповідно до завдань та функцій центрів.

Волонтерська діяльність за напрямом, передбаченим підпунктом 3 пункту 1 цього розділу здійснюється виключно параюристами.

III. УМОВИ ТА ПОРЯДОК ЗАЛУЧЕННЯ ВОЛОНТЕРІВ В СИСТЕМІ БПД, УКЛАДАННЯ ДОГОВОРУ ПРО ВОЛОНТЕРСЬКУ ДІЯЛЬНІСТЬ

1. Волонтерами можуть стати громадяни України, іноземці та особи без громадянства, які перебувають в Україні на законних підставах, є дієздатними, добровільно виявили бажання надавати волонтерську допомогу в системі БПД, підтримують і розділяють її місію, бачення та цінності.

Неповнолітні особи здійснюють волонтерську діяльність за згодою законних представників.

Неповнолітні особи не можуть надавати волонтерську допомогу за напрямами, визначеними підпунктами 3, 5 та 6 пункту 1 розділу II цього Положення.

Волонтерами системи БПД не можуть бути особи, які раніше були виключені центром зі складу волонтерів системи БПД через дії чи вчинки, які негативно вплинули на репутацію центрів та системи БПД в цілому, порушили права суб'єктів права на безоплатну правничу допомогу.

2. Залучення волонтерів до системи БПД здійснюється за такими етапами:

1) розміщення Координаційним центром з надання правничої допомоги (далі – Координаційний центр) на офіційному вебсайті та інших онлайн ресурсах системи БПД оголошення щодо відбору волонтерів до системи БПД; оприлюднення оголошення на онлайн ресурсах партнерських організацій та у медіа.

Оголошення про відбір волонтерів до системи БПД має містити мету залучення волонтерів; напрями діяльності волонтерів; умови та етапи залучення волонтерів; посилання на онлайн реєстраційну форму для кандидата у волонтери системи БПД (далі – кандидат); контактну інформацію працівників Координаційного центру, відповідальних за проведення відбору;

2) реєстрація кандидатів за реєстраційною формою, затвердженою Координаційним центром, посилання на яку зазначається в оголошенні про залучення волонтерів до системи БПД ;

3) опрацювання поданих кандидатами анкет, форма яких наведена у додатку 1 до цього Положення, комунікація з кандидатами в телефонному режимі, за допомогою месенджерів або електронної пошти, інших засобів зв'язку щодо умов та порядку залучення до волонтерів системи БПД;

4) проходження кандидатами дистанційного курсу «Основи волонтерської діяльності» (далі – дистанційний курс), що розміщений на платформі дистанційного навчання за посиланням: <http://academy.legalaid.gov.ua/>;

5) опрацювання Координаційним центром результатів проходження кандидатами дистанційного курсу та отримання ними відповідного сертифікату про успішне проходження такого курсу, форма якого наведена у додатку 2 до цього Положення;

6) опрацювання центрами поданих кандидатами документів, зокрема документів, що посвідчують особу, про освіту, досвід роботи, проходження навчальних курсів та тренінгових програм з питань, пов'язаних з діяльністю системи БПД або дотичної соціальної сфери (за наявності), іншої інформації, що характеризують кандидата;

7) проведення центром співбесіди з кандидатом, умови якої роз'яснюються Координаційним центром у відповідному запрошенні на співбесіду, яке надсилається в електронному вигляді на електронну пошту кандидата, що була зазначена ним під час реєстрації.

Співбесіда проводиться не пізніше трьох робочих днів з дня отримання надісланої Координаційним центром інформації з даними кандидата під час якої центром з'ясовується мотивація та здатність кандидата до здійснення волонтерської діяльності в системі БПД, досвід роботи, інформація про освіту та проходження навчальних курсів, тренінгових програм з питань, пов'язаних з діяльністю системи БПД або дотичної соціальної сфери (за наявності), інші відомості, що характеризують кандидата;

8) укладання договору про провадження волонтерської діяльності в системі надання безоплатної правничої допомоги, форма якого наведена у додатку 3 до цього Положення (далі – договір).

У договорі зазначаються, зокрема основні умови здійснення волонтерської діяльності в системі БПД, основні завдання волонтера, період провадження волонтерської діяльності; права, обов'язки та відповідальність сторін; підстави припинення дії договору. Права та обов'язки центрів та волонтерів визначаються в договорі про провадження волонтерської діяльності в системі БПД, що є додатком до цього Положення.

Під час укладення договору волонтер ознайомлюється з пам'яткою щодо збереження конфіденційної інформації (персональних даних) відповідно до додатка 4 до цього Положення.

Договір укладається у письмовій формі у двох примірниках, один з яких залишається в центрі, а другий передається волонтеру. Договір може укладатися в електронній формі із застосуванням кваліфікованого електронного підпису та надсилається на електронну пошту або через спеціальний онлайн ресурс Координаційного центру;

9) видача центром посвідчення волонтера на підтвердження залучення до волонтерської діяльності в системі БПД в якості волонтера відповідно до додатка 5 до цього Положення, а у разі коли волонтер є параюристом – посвідчення параюриста відповідно до додатка 6 до цього Положення;

10) внесення запису про включення кандидата до складу волонтерів до журналу обліку волонтерів у сфері надання безоплатної правничої допомоги, форма якого наведена у додатку 7 до цього Положення.

IV. ОРГАНІЗАЦІЯ ВОЛОНТЕРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

1. Волонтери системи БПД здійснюють свої повноваження відповідно до умов договору та плану роботи волонтера в системі надання безоплатної

правничої допомоги, що затверджується центром за погодженням з таким волонтером, форма якого наведена у додатку 8 до цього Положення.

2. Завдання волонтерів системи БПД визначаються центром з урахуванням досвіду роботи, освіти, ділових якостей волонтерів та висловлених ними пропозицій та побажань волонтера.

3. Перенаправлення громадян до системи БПД для отримання БППД та БВПД здійснюється параюристами за допомогою застосунку «Параюристи» – програмного забезпечення, призначеного для роботи на мобільних пристроях. Інструкція з користування застосунком «Параюристи» наведена у додатку 9 до цього Положення.

V. МОНІТОРИНГ ТА ОЦІНКА ДІЯЛЬНОСТІ ВОЛОНТЕРА

1. Моніторинг якості, своєчасності та належності виконаних волонтером системи БПД завдань згідно затвердженого плану роботи волонтера, покладається на уповноважений структурний підрозділ центру.

2. З цією метою уповноважений структурний підрозділ центру:

1) аналізує стан виконання плану роботи волонтера системи БПД;

2) проводить зустрічі за участю волонтера систем БПД та уповноважених працівників центру для обговорення їх волонтерської діяльності в системі БПД, а також з метою підведення підсумків і аналізу виконання завдань, визначених відповідними планами роботи. До таких зустрічей можуть залучатися уповноважені працівники Координаційного центру;

3) збирає та узагальнює інформацію щодо правопросвітницьких заходів та інших активностей, в яких брали участь волонтери системи БПД, результатів такої роботи та іншої інформації;

4) збирає і аналізує звіти волонтерів системи БПД.

VI. ЗВІТУВАННЯ ЩОДО ЗДІЙСНЕННЯ ВОЛОНТЕРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

1. Про результати проведеної роботи волонтери системи БПД складають звіт за формою наведеною у додатку 10 до цього Положення.

2. Узагальнені звіти волонтерів системи БПД центрами подаються до відповідального структурного підрозділу Координаційного центру в електронному вигляді крім роботи у застосунку «Параюристи».

3. Інформація про результати волонтерської діяльності у застосунку «Параюристи» узагальнюється відповідальним структурним підрозділом Координаційного центру щомісяця, до 30 числа та надається на ознайомлення центрам.

VII. ВИКЛЮЧЕННЯ ЗІ СКЛАДУ ВОЛОНТЕРІВ ТА УМОВИ РОЗІРВАННЯ ДОГОВОРУ

1. Виключення волонтера зі складу волонтерів системи БПД здійснюється у випадку:

- 1) закінчення строку дії договору;
- 2) припинення дії договору в односторонньому порядку за ініціативою однієї із сторін;
- 3) допущення волонтером дій чи вчинків, які негативно вплинули на репутацію волонтера системи БПД, центрів та системи БПД в цілому.

2. У разі виключення волонтера зі складу волонтерів системи БПД, така особа зобов'язана повернути видане їй посвідчення та повернути отримане від центру майно для здійснення волонтерської діяльності.
